

Castells lliura al Parlament uns Pressupostos per fer front a la crisi i que donen prioritat a les polítiques socials

- El govern fa dels Pressupostos una eina per reactivar l'economia: els comptes del sector públic creixen un 6,4%, fins als 36.985 M€, per sobre del PIB nominal
- La inversió pública assoleix els 6.581 M€, un 11,4% més que el 2008; la Generalitat mobilitzarà una inversió rècord de 744 euros per habitant
- La despesa social representa un 51,6% del total; la partida de protecció i promoció social creix un 7,3% i la destinada al foment de l'ocupació un 39,3%
- Els comptes incideixen directament en els factors de competitivitat de l'economia catalana: la despesa en R+D+i incrementa en 126,4 M€, un 33,9%
- Els ingressos no financers de la Generalitat (exclosos els finalistes) disminueixen un -4,5% mentre que la despesa puja un 2,5%
- La davallada dels ingressos obliga el govern a presentar uns comptes amb un dèficit de 2.127 M€ (1% del PIB), el límit permès per la Llei

El conseller d'Economia i Finances, Antoni Castells, ha lliurat aquest matí al president del Parlament el Projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2009 aprovat el passat dimarts pel govern. Els comptes s'inscriuen en un context de crisi econòmica, una conjuntura que condiciona tant els ingressos de què disposa l'administració catalana com les prioritats a l'hora de distribuir els recursos. Els ingressos no financers de caràcter general disminueixen un -4,5% fruit, especialment, de la frenada de l'activitat immobiliària. Per compensar aquesta reducció dels recursos, la Generalitat utilitzarà fins al límit permès les possibilitats de generar dèficit públic; en concret, 2.127,8 milions d'euros (un 1% del PIB). Això li permetrà augmentar la despesa no financera (exclosa la finançada amb recursos finalistes) fins als 23.086,7 milions, un 2,4% més que el 2008. Tanmateix, l'administració catalana haurà de finançar aquest dèficit recorrent a l'endeutament, que augmentarà en 3.222 milions.

Davant el clar deteriorament de la situació econòmica, el govern també reorienta les seves polítiques de despesa. En primer lloc, privilegia les polítiques socials amb la intenció de protegir, en un context de crisi, els col·lectius més vulnerables. Així, els recursos destinats a finançar les actuacions de protecció i promoció social creixen un 13,7%. Al seu torn, el pressupost per al foment de l'ocupació creix en 163,7 M€ (39,3%). En segon lloc, els comptes fan front a la crisi i posen en marxa un conjunt de polítiques destinades a reactivar l'activitat econòmica mantenint la inversió i el

consum. La inversió pública suma un total de 6.581,2 milions d'euros, un 11,4% més que el 2008. Els Pressupostos, en tercer lloc, també incideixen en les condicions de productivitat i competitivitat de l'economia catalana: la inversió en R+D+i augmenta un 33,9%. Finalment, el govern fa un esforç d'austeritat i contrau de forma significativa la despesa no essencial. Aquesta actitud es materialitza en la congelació dels sous dels alts càrrecs, el manteniment de les plantilles i la disminució en 45,9 milions de la despesa d'administració i serveis generals.

Els ingressos no financers cauen un -4,5%

La crisi econòmica té un impacte directe sobre els comptes de l'administració catalana per al proper exercici. Els tributs cedits es ressenten de l'aturada del sector immobiliari i cauen un -24,1%; els compartits creixeran només un 5,3%. En conjunt, els ingressos no financers de la Generalitat disminuiran un -4,5%. Per compensar aquesta reducció, el govern farà ús de la possibilitat prevista a la Llei d'estabilitat pressupostària i recorrerà al dèficit públic (2.127,8 milions d'euros), la qual cosa li permetrà augmentar la despesa financera (exclosa aquella finançada amb recursos finalistes) fins als 23.086,7 milions (2,4%).

El pressupost per al conjunt del sector públic assoleix els 36.985,1 milions d'euros (6,4%). Aquest volum de recursos inclou, a més dels ingressos de caràcter general, tots aquells recursos finalistes, com els provinents del Conveni de la Policia o les participacions dels ens locals en els ingressos de l'Estat, les operacions financeres i els recursos gestionats pel conjunt d'entitats que conformen el sector públic administratiu.

Els Pressupostos per al 2009 inclouen 203 entitats, 64 més que els comptes del 2008. D'aquestes, però, només 5 són de nova creació; la resta ja existien i s'incorporen en l'àmbit pressupostari. Aquest fet millora la informació i la transparència sobre el sector públic de la Generalitat de Catalunya.

La inversió pública creix un 11,4% fins als 6.581,2 milions

En un context de frenada de l'activitat econòmica, el govern aposta clarament per blindar la seva capacitat inversora, malgrat la disminució dels ingressos. En una conjuntura com aquesta, la inversió en equipaments té un doble efecte: contribueix a mantenir l'activitat econòmica i millora les condicions de competitivitat d'una economia. Amb aquesta intenció, els Pressupostos per al 2009 preveuen una inversió total del sector públic de 6.581,2 milions, un 11,4% més que el 2008. Aquesta quantitat significa una important injecció de capital públic a l'economia, ja que representa un 2,46% del PIB català. El govern invertirà 744 euros per habitant, molt per sobre dels 365 euros del 2003.

Les restriccions financeres fruit de la feblesa econòmica, però, obligaran el govern a recórrer en major mesura al finançament extrapressupostari per sufragar aquest important volum d'obra pública. En concret, 1.086,8 dels 6.581,2 milions d'euros totals es finançaran amb mètodes específics com drets de superfície i concessions o pagaments ajornats. A més, si l'any 2008 només un 21,8% de les inversions es

finançava amb endeutament, l'any vinent aquest percentatge augmentarà fins al 65,3% en detriment de l'estalvi corrent.

Es prestarà una especial atenció a les inversions en infraestructures de transport que, amb 2.815 milions, representen un 42,8% del total. Les obres vinculades al cicle de l'aigua rebran 624 milions d'euros (un 9,5% del total). Als equipaments relacionats amb l'habitatge i l'educació s'hi destinaran 510 i 505,6 milions respectivament.

La despesa social representa un 51,6% del total

Aquests Pressupostos tenen per objectiu protegir els sectors socials més febles davant els efectes de la crisi. La despesa social representa el 51,6% del pressupost del conjunt del sector públic. Els recursos per a les polítiques de salut, educació, protecció social i habitatge augmenten en 712,7 milions d'euros (4,2%).

El pressupost de **salut** suma 9.416 milions, el 25,5% del total. Es destinaran 180,6 M€ a finançar 86 actuacions inversores en atenció especialitzada i 79,3 milions a 238 projectes d'inversió en atenció primària. El govern també ha pressupostat 10,8 milions per adquirir vacunes contra el virus del papil·loma humà i 2,3 milions per ampliar la cobertura d'atenció bucodental a la població infantil.

S'invertiran 6.028,3 milions d'euros en **educació**, un 16,3% del total. S'implantarà el Pla de Llengües Estrangeres a 1.085 centres i es millorarà el suport a les famílies (114,7 milions per a ajuts de menjador i 9,5 per al transport escolar). També es destinaran 16 milions a la implantació del Pla de Formació Professional a Catalunya. En l'àmbit universitari, destaquen els 99,64 milions d'euros per al Pla d'Inversions Universitàries.

Les actuacions de **protecció social** sumen un total de 1.607 milions d'euros. En aquest àmbit, destaquen les partides de 349,7 milions per a l'atenció a la gent gran en situació de dependència i de 261,5 milions per a pensions i prestacions assistencials. El pressupost per als serveis socials bàsics compta amb 86,9M€. També es destinaran 129,3 milions a les actuacions de **promoció social**. Les **polítiques culturals i de foment de l'esport** rebran 440,9. La inversió en equipaments culturals disposarà de 89,1 milions; també es destinaran 58,3 milions al suport i al foment de les indústries culturals.

El pressupost per a **justícia** serà de 877,7 milions d'euros, la qual cosa permetrà crear 23 òrgans judicials i posar en funcionament 155 jutjats de Barcelona a la Ciutat de la Justícia. També entraran en funcionament els edificis judicials de Manresa, Granollers, El Vendrell i Terrassa. Aquest volum de recursos permetrà iniciar la construcció dels nous equipaments a Berga, Balaguer, Sant Feliu de Llobregat i Esplugues de Llobregat.

La partida per a **seguretat i protecció civil** suma 1.192,2 milions d'euros. Es finalitzaran les obres de les comissaries de Gavà, Barcelona (Eixample) i Sabadell i s'iniciaran la construcció de noves dependències per als mossos d'esquadra a Tarragona, Tortosa, Barcelona (Sant Martí i Sarrià-Sant Gervasi). S'ampliaran i/o rehabilitaran 16 parcs de bombers i s'adquiriran 4 nous helicòpters i 68 nous vehicles per a la prevenció i extinció d'incendis.

Els comptes per al 2009 destinen 4.639,3 milions als **ens locals**. Les participacions dels ajuntaments creixen un 1% i la partida de suport als ens locals creix un 3,8%, fins als 297,1 milions. Les transferències als ajuntaments vinculades al finançament de polítiques específiques (educació, sanejament d'aigua, tractament de residus...) sumen 1.425 milions d'euros.

També es destinaran 49,9 milions a la **cooperació al desenvolupament**, 25,2 a les **relacions exteriors**, 19 a les iniciatives per promoure la **participació ciutadana** i la **qualitat democràtica** i 38,6 a la **promoció de la llengua catalana**.

Incentivar l'activitat econòmica i millorar la competitivitat de l'economia

Els comptes públics per al 2009 no només pretenen protegir els sectors socials més vulnerables a la crisi, sinó també fer front a la situació econòmica adversa. Tenen per objectiu incentivar l'activitat econòmica mantenint la inversió i el consum i, al mateix temps, incidir en els factors de fons que poden millorar la competitivitat de l'economia catalana.

El pressupost en **R+D+i** creixerà un 33,9% fins als 512,2 milions d'euros. Es destinaran 157 milions al programa d'R+D biomèdic i 143,2 al d'innovació. Per la seva banda, la **societat de la informació i les telecomunicacions** rebrà 857,2 milions.

Els recursos destinats al **foment de l'ocupació** prenen una especial rellevància en aquests Pressupostos. A aquesta política s'hi destinaran 580,4 milions d'euros. Són especialment importants els programes de promoció de l'ocupació (178,5) i la línia de crèdits de 100 milions per a la formació de desocupats gestionada per l'ICF. Quant a **política industrial**, els comptes preveuen també una partida de 48 milions per a crèdits al finançament industrial i una de 20 milions per invertir en capital risc en sectors estratègics. Destaca, també, la línia ICFCrèdit de préstecs a les pimes catalanes, amb un pressupost de 300 milions d'euros.

Es destinaran 2.542,5 milions d'euros al **transport públic**, amb una especial atenció a les infraestructures ferroviàries (1.433,6 M€). Destaquen la L9 (913,9 M€), el perllongament de la L5 (55,5 M€) o el metro de Terrassa i Sabadell (54,6 M€). Paral·lelament, es destinaran 622,5 milions a carreteres.

Els 824,3 milions destinats a la **política d'habitatge** permetran concedir prop de 80.000 ajuts (20.000 més que el 2008), atorgar 30.000 avals de lloguer i promoure la construcció de 13.000 habitatges de protecció oficial. També es mobilitzen els recursos necessaris per continuar desplegant el Pla de l'Habitatge: es rehabilitaran 40.000 habitatges, s'inspeccionaran 7.000 edificis i es mobilitzaran 6.000 habitatges desocupats per destinar-los al lloguer. També són rellevants els 50,5 milions per al Programa de Barris i els 197,1 milions per a la promoció de sòl industrial. Les **actuacions de caràcter ambiental** (protecció i conservació del medi natural i infraestructures per al tractament de residus, entre d'altres) rebran 344,1 milions d'euros. Els equipaments vinculats al cicle de l'aigua comptaran amb uns recursos de 1.175,3 milions: ampliació de la dessaladora del Tordera (28,8 M€), ampliació de la depuradora de Terrassa (11,4 M€) i la dessaladora del Baix Llobregat (56,8 M€).

El **foment del comerç** tindrà un pressupost global de 70,2 milions. Entre les actuacions més destacades prenen relleu les iniciatives per millorar l'eficiència del model comercial català (28,5 M€) o els 30 milions d'euros per a la **modernització i la qualitat dels establiments turístics catalans**. També s'invertiran 179 milions per a l'**agricultura, l'alimentació i la indústria agroalimentària**.

Les **iniciatives en matèria energètica** (foment de l'estalvi i l'eficiència i implantació d'energies renovables, entre d'altres) comptaran amb uns recursos de 42,1 milions d'euros. La política de **consum** i les actuacions relacionades amb la **defensa de la competència** aglutinaran un total de 16,6 milions.

Totes les iniciatives de caràcter econòmic amb un impacte a mitjà termini capaç de transformar el model productiu de l'economia catalana formen part de l'**Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana**, recentment revisat. Aquest full de ruta compta, per al 2009, amb un pressupost de 9.061,1 milions d'euros, 7.826 dels quals provenen dels Pressupostos de la Generalitat i 1.234 són finançament extern.

Rigor i austeritat

Els Pressupostos per al proper exercici fan un important esforç d'austeritat i contenció en la despesa no essencial. Així, els recursos destinats a finançar l'administració i els serveis generals es redueixen en 45,9 milions (-2,2%). A més, aquesta actitud de contenció també queda palesa en la congelació dels sous dels alts càrrecs i dels directius del sector públic. En aquesta línia, les dotacions de personal es mantindran estancades. Els llocs de treball només creixeran un 0,1% (171 persones). S'incrementarà la plantilla de mossos d'esquadra en 379 efectius però, al mateix temps, disminuiran en 208 els llocs de treball ocupats per la resta de personal de l'administració.

Noves mesures fiscals

El conseller Castells també ha lliurat a la cambra catalana el Projecte de llei de mesures fiscals i financeres. Aquesta norma inclou dues modificacions fiscals destacables, especialment en un context de crisi econòmica. En l'impost sobre successions i donacions, s'amplia el concepte d'habitatge habitual a aquell que ho havia estat fins a dos anys anteriors a la defunció del causahavent.

Pel que fa a l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, s'amplia de 3 a 5 anys el termini de què fins ara gaudien les empreses immobiliàries per acollir-se a la bonificació del 70% de la quota.

EVOLUCIÓ DE LES PRINCIPALS POLÍTIQUES DE DESPESA

	Variació	
	M€	%
Polítiques socials	876,4	5,0
Salut	299,0	
Educació	259,1	
Protecció Social	109,8	
Habitatge	44,8	
Foment de l'ocupació	163,7	
Transport	415,5	15,2
Cicle de l'aigua	191,0	21,4
R+D+i	126,4	33,9
Administració i serveis generals	-45,9	-2,2